

Hoofdstuk LXIII

Het Visioen van den Ondergang der Wereldmachten

Verzen 1 tot 6

- 1. Wie is Deze die van Edom komt met besprenkelde kleederen, van Bozra? deze die versierd is in zijn gewaad, die voorttrekt in zijne groote kracht? Ik ben het, die in gerechtigheid spreek, die machtig ben te verlossen.**
- 2. Waarom zijt gij rood aan uw gewaad, en uwe kleederen als van een die in de wijnpers treedt?**
- 3. Ik heb de pers alleen getreden, en daar was niemand van de volkeren met Mij; en Ik heb hen getreden in mijnen toorn en heb ze vertrapt in mijne grimmigheid, en hunne kracht is gesprengd op mijne kleederen, en al mijn gewaad heb Ik bezoedeld.**
- 4. Want de dag der wrake was in mijn hart, en het jaar mijner verlossen was gekomen;**
- 5. en Ik zag toe, en daar was niemand die hielp; en Ik ontzette Mij, en daar was niemand die ondersteunde: daarom heeft mijn arm Mij heil beschikt, en mijne grimmigheid die heeft Mij ondersteund,**
- 6. en Ik heb de volkeren vertreden in mijnen toorn, en Ik heb ze dronken gemaakt in mijne grimmigheid: en Ik heb hunne kracht ter aarde doen nederdalen.**

Het gevolg van 's Heeren komst voor Israël wordt aangegeven in het laatste vers van het vorig hoofdstuk; hier wordtforsch en krachtig in een samenspraak tusschen Christus en den profeet beschreven, wat het gevolg van Zijne komst zal zijn voor Edom, dat hier als vertegenwoordiger van al de Antichristelijke, Anti-Semitische volken voorkomt. Het is haast onbegrijpelijk, hoe men ooit op de gedachte is gekomen, dat hier van Christus' lijden wordt gesproken. Dit is een typisch staaltje van het uitleggen der Schrift op den klank af. Alleen de kleur van het bloed en het treden van de pers hebben die gedachte post doen vatten. Doch toen Christus leed, perste Hij niet, maar werd Hij geperst in den wijnpersbak van Gods toorn. Ten dage Zijner komst om de volken te oordeelen zal Hij Zelf de pers treden. Openb. 14:20 en 19: 11-21 geven eene goede commentaar op deze verzen.

De profeet ziet op den weg van Edom en Bozra, de hoofdstad van Edom, een geducht oorlogsheld met forsch en vluggen tred aanrukken. Zijn krijgsrok is gepurperd en druip van het bloed zijner vijanden. Vol verbazing vraagt de profeet, wie hij is, die daar in zijn schitterend krijgsgewaad en wapenpracht aanrukt in de volheid zijner kracht. Menigeen antwoordt den profeet, dat het Judas de Makkabeër is, doch er is een beter antwoord. De Held antwoordt, dat Hij is degene, Die niet alleen in gerechtigheid spreekt, in den zin van leeren en voorspellen, maar dat Hij ook machtig is om te doen wat Hij beloofd heeft en Zijn volk te wreken op hunne verdrukkers en

hetzelve te verlossen. De Held maakt Zich hier dus als Israëls machtigen Losser bekend.

De profeet vraagt verder, waarom zijn gewaad zoo rood van bloed is, als van een, die de wijnpers had getreden, waarop de Held antwoordt, dat Hij inderdaad een wijnpers getreden heeft, namelijk de wijnpers der wrake Gods. Hij heeft geene druiven getreden, maar de volken. Hij heeft ze getreden in Zijn toorn en vertrapt in Zijne grimmigheid en hun kracht, hun levenssap, heeft Zijn gewaad bezoedeld en bespat. Hij heeft dit groote leger aller volken alleen bekampt en alleen verslagen. De engelen en heiligen, die met Hem de wereld zullen richten, hebben geene kracht dan door Hem hun Schepper en Heer. In vers 4 geeft Hij de reden aan van Zijn volkenvertrappen. De dag der wraak was in Zijn hart en het jaar Zijner verlostten was aangebroken. De schoone orde en maat is in dit korte woord gegeven; eerst de korte dag der wraak, de zeven jaren der groote verdrukking, daarna het lange jubeljaar Zijner verlostten. Slechts een oogenblik in Zijn toorn en een leven in goedgunstigheid. Met dit gericht volvoert Christus dus Zijn program als aangegeven in 61: 1-3. Duidelijk wordt ons hier ook weder de gedachte aan de hand gedaan, dat de dag der wraak niet het eigenlijk doel Zijner wederkomst is, doch het jaar Zijner verlostten. In weerwil van dit feit echter belijden alle Roomsche en Protestantsche kerken dat het eigenlijk, zoo niet het eenigst doel van Christus' wederkomst ligt in het oordeel. Er is niets, dat het geloovig hart meer weldadig aandoet dan de gedachte, dat de Heere Jezus wederkomt als Verlosser om Zijn volk eene volkomene verlossing te geven van al de gevolgen der zonde. Van de schuld en straf der zonde verlost Hij op Golgotha, van de macht der zonde verlost Hij ons elken dag, van al de gevolgen der zonde zal Hij Israël en ons verlossen in Zijne toekomst. Op hooggestemd dichterlijke wijze verklaart Hij in verzen 5 en 6, dat Hij alleen de groote Rechter der volken is.

Een Lofprijzing voor Gods Rijke Ontferming

Verzen 7 tot 9

7. Ik zal de goedertierenheden des HEEREN vermelden, den veelvoudigen lof des HEEREN, naar alles dat de HEERE ons heeft bewezen, en de groote goedheid aan het huis Israëls, die Hij hun bewezen heeft naar zijne barmhartigheden en naar de veelheid zijner goedertierenheden.

8. Want Hij zeide: Zij zijn immers mijn volk, kinderen die niet liegen zullen? Alzoo is Hij hun geworden tot eenen Heiland.

9. In al hunne benauwdheid was Hij benauwd, en de Engel zijns aangezichts heeft ze behouden; door zijne liefde en door zijne genade heeft Hij ze verlost, en Hij nam ze op en Hij droeg ze alle de dagen van ouds.

Hier vangt een lang gebed aan dat doorloopt tot aan hoofdstuk 65. Het is terwille van de duidelijkheid te bejammeren, dat hier niet een nieuw hoofdstuk is begonnen en

vereenigd met het volgende, want van hier tot het eind van het volgend hoofdstuk hebben we eene lange en hartroerende belijdenis en bede van het overblijfsel in den eindtijd. Gaebelein zegt er van: „This is one of the greatest prayers in the Bible” en met hem en anderen zijn wij overtuigd, dat de profeet dit gebed zelf allereerst gebeden heeft door den Geest van Christus. Men kan dit aangrijpend gebed zeer gepast vergelijken bij de boetvaardige belijdenis en bede van Daniël. Evenals daar is het gebed ook hier verdeeld in dankzegging, belijdenis en smeeking. In deze drie verzen breekt de profeet als tolk van 's Heeren knechten, vers 17, uit in lofprijzing voor de groote weldaden Gods, in het verleden aan de Joodsche natie bewezen. Hij prijst den veelvoudigen lof van Jehova-Jezus in de sterkste bewoordingen. Er zijn trouwens geen menschelijke woorden sterk genoeg om de grootheid en de veelheid van Gods goedertierenheden omtrent Israël uit te drukken.

De Heere zeide van Israël: Zij zijn immers Mijn volk, kinderen, die niet liegen zullen. Dit woord is dieper dan de afgronden en hooger dan de hemelen. Wij stippen slechts aan: (1) De Joden zijn Gods volk en behoeven dit niet na een lang streven te worden. (2) De Heere verklaart Zelf, dat Hij hen als zoodanig erkent. (3) Tegenover Israëls hateren en tegenover den duivel en de machten der hel belijdt de Heere Israël als Zijn volk. Immers zegt Hij ook thans nog tegenover hen, die daar zelfvergenoegd beweren, dat Israël zijn tijd gehad heeft en de Kerk voor Israël in de plaats is gekomen: Dit zijn is geen geweest. (4) Hij noemt de Joden kinderen; de Joodsche natie is een volk van bondskinderen en kinderen des koninkrijks. Daarom roept het overblijfsel ook tot tweemaal toe uit in vers 16: *Gij zijt toch onze Vader!* (5) Het wonderlijkst is, dat Hij ze kinderen noemt, die niet liegen zullen. Het woord liegen sluit in het Hebreeuwsch nog meer in dan bij ons. Men paste dit woord toe op een fontein, put of beek, die geen water meer gaf en dus den dorstige teleur stelde en op een vruchtboom, die geen vrucht gaf, Hab. 3: 17. De Heere bedoelt dus met dit een veelzeggend woordje te kennen te geven, dat Zijn volk Hem niet zal bedriegen en teleurstellen, voorts niet zal verbasteren en onvruchtbaar zijn of Hem zal verloochenen. Verwonderd heeft men gevraagd, hoe God dit van de bedriegelijke en afvallige Joodsche natie kan verklaren. Als antwoord hierop kan dienen, dat de Heere hier niet let op den feitelijken toestand van Zijn volk, maar op deszelfs staat naar Zijn wil en voornemen. Wat in Israël ook valt en afvalt, de natie als natie vervalt niet, verbastert niet, en mag nu een boom in winterslaap gelijk zijn, de boom zal weder uitbotten; dorre doodsbeenderen gelijk, ze zullen weder levend worden, vervuld met den Geest. Calvijn heeft van dit vers niets begrepen, want hij haalt er deze hoofdgedachte en slotsom uit, dat God grievend teleurgesteld werd. Alzoo, in den weg van dit heerlijk immers is Jehova hun geworden tot een Heiland. Israël verviel wel in de macht van Satan en zonde, doch de onveranderlijke en getrouwe Jehova is hun geworden tot een Heiland, een Verlosser, een Uithelper, niet alleen uit Egypte en Babel, maar ook uit de vijandige machten der toekomst. Teedere liefde ademt ons ook tegen uit vers 9. In al hunne benauwdheid was Hij benauwd. Hoe bodemloos diep is ook dit woord! Elke pogrom in Rusland, Polen en Hongarije doet naar dit woord den Heiland in Zijne medelijden smarte aan. De Engel Zijns aangezichts is de Messias, in Wien Gods gunstrijk aangezicht den Joden tegenstraalde. De Zoon is het beeld des onzienlijken Gods, II Cor. 4:4; Filipp. 2:6; Col. 1:15; Hebr. 1: 3. Wie Hem

ziet, ziet den Vader. Calvijn maakt hiervan een gewone dienstdoende engel. Doch deze Engel wordt gezegd Israël door Zijne liefde en genade verlost en behouden te hebben en dit kon van een geschapen engel niet wel gezegd worden. De Christus is bedoeld.

Ootmoedige Schuldbelijdenis

Verzen 10 tot 14

10. Maar zij zijn wederspanning geworden, en zij hebben zijnen Heiligen Geest smarten aangedaan: daarom is Hij hun in een vijand verkeerd, Hij zelf heeft tegen hen gestreden.

11. Nochtans dacht Hij aan de dagen van ouds, aan Mozes en zijn volk; maar nu, waar is Hij die ze uit de zee opgebracht heeft, met de herders zijner kudde? Waar is Hij die zijnen Heiligen Geest in het midden van hen stelde?

12. die de arm zijner heerlijkheid heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes; die de wateren voor hun aangezicht kiefde, opdat Hij Zich een eeuwigen naam maakte?

13. die ze leidde door de afgronden? als een paard in de woestijn, struikelden zij niet.

14. Gelijk een beest dat afgaat in de valleien, heeft hun de Geest des HEEREN rust gegeven. Alzoo hebt Gij uw volk geleid, opdat Gij u eenen heerlijken naam zoudt maken.

Tegenover die grondelooze en nimmer falende liefde Gods steekt Israëls ontrouw zeer droef af. Israël is wederspanning geworden en is dit voor vele eeuwen geweest tot op onzen dag. Zij hebben Zijnen Heiligen Geest smarten aangedaan. Evenals de benauwdheid van den Heiland is ook dit een woord van matelooze en onpeilbare diepte. Ons protest gaat evenwel uit tegen alle pogingen tot wegdoezeling of verzwakking van dit woord, gelijk men dit bij menig uitlegger kan aantreffen, het blijve vaststaan, dat deze woorden eene ontzaggelijke werkelijkheid vertegenwoordigen, doch deze rots is te hoog en onbeklimbaar voor ons verstand. Het is een woord, dat niet begrepen en ontleed, maar geloofd, bewonderd en bepeinsd wil worden.

Daarom, omdat ze Zijn Geest smarten hebben aangedaan, is Hij hun in een vijand verkeerd. Het is verschrikkelijk, wanneer Christus, de grootste Vriend der zondaren, hun in een vijand verkeert. Het is met Israël geschied. Hijzelf heeft tegen hen gestreden. De Sanheribs, Ezar-Haddons, Salmanezers, Nebukadnezars, Titussen waren slechts de roeden Zijns toorns, de instrumenten Zijner gramschap. In Zijn toorn heeft Hij nu reeds voor vele eeuwen Zijn aangezicht van Israël verborgen, hen noemende *Lo-Ammi*, niet-Mijn-Volk. *Waar is Hij?* dus roept Israël nu reeds voor vele eeuwen uit, Hij, Die eens Israël leidde door de Roode Zee, Hij Die eens Zijn Heiligen Geest in het midden van Israël stelde. We hebben in deze verzen een

kostelijk bewijs voor de Heilige Drieëenheid: De Heiland, de Heilige Geest en de Engel Zijns (des Vaders) aangezichts. De trouwe leiding van Jehova met Israël wordt schoon beschreven: Als een paard in de woestijn, de vlakke steppe. Op bergen en rotsen heeft het paard geen vasten tred, doch in de vlakke velden kan het veilig en vlug zonder struikelen voorwaarts snellen. Gelijk het beest, dat afgaat in de vallei om te drinken en daar onder het geboomte bij den stroom rustig neder gaat liggen, alzoo gaf God aan Israël in Kanaän na de veertig-jarige omzwerving rust. Het doel van die trouwe en liefderijke leiding Gods wordt aangegeven in verzen 12 en 14; het was, opdat Hij Zich een eeuwigen en heerlijken Naam zou maken, dus de Zelfverheerlijking Gods. Dit wordt eens vervuld, Filipp. 2: 10, 11.

Hartroerende Smeeking

Verzen 15 en 19

15. Zie van den hemel af, en aanschouw van uwe heilige en uwe heerlijke woning: waar zijn uw ijver en uwe mogendheden, het gerommel uws ingewands en uwer barmhartigheden? Zij houden zich jegens mij in.

16. Gij zijt toch onze vader, want Abraham weet van ons niet en Israël kent ons niet: Gij, o HEERE! zijt onze Vader, onze Verlosser van ouds af is uw naam.

17. HEERE, waarom doet Gij ons van uwe wegen dwalen, waarom verstokt Gij ons hart dat wij u niet vreezen? Keer weder om uwer knechten wil, de stammen uws erfdeels:

18. uw heilig volk heeft het maar een weinig tijds bezeten, onze wederpartijders hebben uw heiligdom vertreden;

19. wij zijn geworden als die over welke Gij van ouds niet hebt geheerscht, en die naar uwen naam niet zijn genoemd.

Tot recht verstand van dit smeekgebed bedenke men, dat dit gebed gebeden zal worden in den eindtijd, den tijd der groote verdrukking, door het getrouwe overblijfsel kort voor de openbaring van den Heere Jezus met Zijne heiligen tot verlossing van Israël, Zach. 14: 1-5. Dit overblijfsel wordt in vele boetsalmen biddend en pleitend ingevoerd. Het gebed van Nehemia is ook een voorbeeld van de hartroerende klachte tot God in dien dag. Dit overblijfsel zal dan gedrukt door de machten der hel gansch ontbloot de toevlucht nemen tot God en een beroep doen op Zijne oude en meest innerlijke ontferming, hier aangeduid door het gerommel des ingewands. Met het *Gij zijt toch onze Vader* doen ze een beroep op de nauwe betrekking, waarin God tot Israël staat, terwijl ze geen vleeschelijken roem meer hebben op Abraham of Jakob. In vers 17 belijden ze, dat zij naar het rechtvaardig oordeel Gods liggen onder het oordeel der verblindende en verhardende. Sommigen pogen dit vreeselijk feit weg te redeneeren of te bewimpelen, doch dit is vergeefsche moeite. Het wordt ons hier en op vele anderen plaatsen geleerd. Men zie slechts naar den lastbrief van Jesaja, 6:9,10; vgl. 13:4; Mark. 4:12; Luk. 8:10; Joh. 12:40; Hand. 28:20; Rom. 11:8. Israël belijdt dit hier in vragenden vorm en houdt in het geloof vast

aan Israël als Gods *heilig volk*, dat zijn land en heiligdom maar een weinig tijds bezeten heeft en *Lo-Ammi* is geworden. Dit gebed zal niet onverhoord blijven. Men zie 65: 1.